

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o brezplačni pravni pomoči obsega:

- Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP (Uradni list RS, št. 48/01 z dne 13. 6. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-A (Uradni list RS, št. 50/04 z dne 6. 5. 2004),
- Zakon o brezplačni pravni pomoči – uradno prečiščeno besedilo – ZBPP-UPB1 (Uradni list RS, št. 96/04 z dne 30. 8. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-B (Uradni list RS, št. 23/08 z dne 7. 3. 2008),
- Odločbo o delni razveljavitvi 1. točke prvega odstavka 10. člena Zakona o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 15/14 z dne 28. 2. 2014),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-C (Uradni list RS, št. 19/15 z dne 20. 3. 2015).

ZAKON O BREZPLAČNI PRAVNI POMOČI (ZBPP)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Namen brezplačne pravne pomoči po tem zakonu je uresničevanje pravice do sodnega varstva po načelu enakopravnosti, upoštevajoč socialni položaj osebe, ki brez škode za svoje preživljanje in preživljanje svoje družine te pravice ne bi mogla uresničevati.

Za sodno varstvo po tem zakonu se poleg varstva pravic, obveznosti in pravnih razmerij ter varstva pred obtožbami v kazenskih zadevah pred za to ustanovljenimi domačimi in mednarodnimi sodišči štejejo tudi vse oblike izvensodnega poravnavanja sporov, določene z zakonom.

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu pomeni pravico upravičenke oziroma upravičenca (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do celotne ali delne zagotovitve sredstev za pokritje stroškov za pravno pomoč in oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

Vsakdo, ki je pod pogoji po tem zakonu lahko upravičenec do brezplačne pravne pomoči in je v spornem razmerju, si mora prizadevati, da se sporno razmerje reši izvensodno, če so za to zagotovljeni ustrezni pogoji po zakonu.

2. člen

Brezplačna pravna pomoč se dodeli na način, pod pogoji in v skladu z merili, ki jih določa ta zakon.

Brezplačna pravna pomoč se dodeli kot redna, izredna, izjemna ali nujna brezplačna pravna pomoč.

O dodelitvi brezplačne pravne pomoči odloča predsednik okrožnega sodišča oziroma predsednik specializiranega sodišča prve stopnje (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ za BPP). Predsednik sodišča lahko za odločanje pooblasti drugega sodnika, ki ima položaj svetnika na okrožnem oziroma specializiranem sodišču.

Strokovne in administrativno-tehnične naloge v zvezi z dodelitvijo brezplačne pravne pomoči opravlja strokovna služba brezplačne pravne pomoči (v nadaljnjem besedilu: strokovna služba za BPP).

3. člen

Z zakonom je lahko brezplačna pravna pomoč drugače urejena, kot je urejena s tem zakonom, če je glede na vrsto postopka in glede na oblike pravne pomoči to potrebno.

V primerih, ko se uveljavlja brezplačna pravna pomoč po posebnem zakonu, se določbe tega zakona uporabljajo le glede vprašanj, ki niso urejena s posebnim zakonom.

Upravičenec, ki mu je bila dodeljena brezplačna pravna pomoč po posebnem zakonu, ne more te pravice v isti zadevi in za isto obliko pravne pomoči uveljavljati po tem zakonu.

4. člen

Država skrbi za uresničevanje načela enake dostopnosti do sodnega varstva tako, da v proračunu zagotavlja sredstva za plačilo storitev osebam, ki so po tem zakonu pooblaščenice za izvajanje pravne pomoči, da oprosti upravičence plačila stroškov postopka, da, če tako določa zakon, nudi davčne ali druge olajšave osebam, ki so po tem zakonu pooblaščenice za izvajanje pravne pomoči, če se odpovedo plačilu za opravljene storitve, ter da zagotavlja sredstva in pogoje za organizacijo in delovanje služb in organov, pristojnih za vodenje postopkov in za odločanje o pravici do brezplačne pravne pomoči.

5. člen

Pravno pomoč po tem zakonu lahko izvajajo le osebe, določene s tem zakonom.

6. člen

Dodeljena brezplačna pravna pomoč se lahko omeji ali odvzame iz razlogov, določenih s tem zakonom.

7. člen

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu se lahko dodeli za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve, določene z zakonom, za vse oblike sodnega varstva pred vsemi sodišči splošne pristojnosti in specializiranimi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije in pred vsemi organi, institucijami ali osebami v Republiki Sloveniji, ki so pristojne za izvensodno poravnavanje sporov (v nadaljnjem besedilu: sodni postopki), ter kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

Brezplačna pravna pomoč se dodeli tudi za postopke pred mednarodnimi sodišči ali arbitražami, če s pravili mednarodnega sodišča ali arbitraže ni urejena pravica do

brezplačne pravne pomoči oziroma, če posameznik po pravilih o brezplačni pravni pomoči do nje ni upravičen.

8. člen

Brezplačna pravna pomoč po tem zakonu se ne dodeli v naslednjih zadevah:

- zaradi kaznivih dejanj razžalitve, obrekovanja, žaljive obdolžitve in opravljanja, razen če oškodovanec verjetno dokaže, da mu je bila zaradi storitve takih dejanj povzročena pravno priznana škoda;
- v sporih zaradi znižanja ali ukinitve preživnine, kadar preživninski zavezanec ni poravnal zapadlih obveznosti iz naslova preživnine, razen če jih ni poravnal zaradi okoliščin, na katere nima vpliva;
- v odškodninskih sporih zaradi povrnitve nepremoženjske in premoženjske škode pri žalitvi časti in širjenju neresničnih trditev, razen če oškodovani upravičenec verjetno dokaže, da je to vplivalo na njegov materialni ali družbeni položaj;
- kadar je prosilec dolžnik v izvršilnem postopku, začetem na podlagi izvršilnega naslova po zakonu, ki ureja izvršbo, razen če verjetno izkaže obstoj razlogov za ugovor zoper sklep o izvršbi, ki po določbah zakona, ki ureja izvršbo, preprečujejo izvršbo;
- v upravnih sporih zaradi dodelitve brezplačne pravne pomoči.

9. člen

Dodeljena brezplačna pravna pomoč ne pokriva plačila stroškov postopka in dejanskih izdatkov ter nagrade pooblaščenca nasprotne stranke.

II. UPRAVIČENCI DO BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

10. člen

Upravičenci po tem zakonu so:

1. državljani Republike Slovenije, ki v Republiki Sloveniji stalno prebivajo; [delno prenehala veljati](#)
2. tujci z dovoljenjem za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji in osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji;
3. drugi tujci pod pogojem vzajemnosti ali pod pogoji in v primerih, določenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo;
4. nevladne organizacije in združenja, ki delujejo neprofitno in v javnem interesu ter so vpisane v ustrezen register v skladu z veljavno zakonodajo, v sporih v zvezi z opravljanjem dejavnosti v javnem interesu oziroma z namenom, zaradi katerega so ustanovljene;
5. druge osebe, za katere zakon ali mednarodna pogodba, ki obvezuje Republiko Slovenijo določa, da so upravičenci do brezplačne pravne pomoči.

Osebe iz 2. točke prejšnjega odstavka so glede pravice do brezplačne pravne pomoči izenačene z državljani Republike Slovenije.

Vzajemnost iz 3. točke prvega odstavka tega člena je podana, če so po predpisih države tujca tudi slovenski državljani v državi tujca upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Zaposilo o tujem pravu sestavi strokovna služba za BPP in ga skupaj s prevodom, skladno z veljavnimi mednarodnimi pogodbami ali po diplomatski poti prek ministrstva, pristojnega za pravosodje, pošlje v tujo državo. Obvestilo tuje države o njenem pravu na področju

brezplačne pravne pomoči ima v postopku za dodelitev brezplačne pravne pomoči značaj javne listine po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

III. POGOJI ZA DODELITEV BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

11. člen

Oseba, ki je po 10. členu tega zakona lahko upravičenec do brezplačne pravne pomoči, lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč v katerikoli fazi postopka (npr. ob začetku izvensodnega ali sodnega postopka, kakor tudi v katerikoli fazi postopka, ki že teče).

Dodeljena brezplačna pravna pomoč zajema tiste stroške sodnega postopka, ki so nastali po dnevu vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči ter plačilo za dejanja pravne pomoči, ki do dneva vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči še niso bila opravljena.

Pri odločanju o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči se ugotavljajo materialni položaj prosilca in drugi pogoji, določeni s tem zakonom (redna brezplačna pravna pomoč).

Pri upravičencih do brezplačne pravne pomoči iz 4. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona se materialni položaj prosilca ne ugotavlja.

12. člen

Izredna brezplačna pravna pomoč se dodeli prosilcu, ki je upravičenec do denarne socialne pomoči in izpolnjuje pogoje za dodelitev brezplačne pravne pomoči iz 24. člena tega zakona.

Podatke o upravičenosti do denarne socialne pomoči, ki vključujejo podatek o obstoju pravice do denarne socialne pomoči, obdobje prejemanja te in številko zadeve, v kateri je bila denarna socialna pomoč dodeljena, preveri strokovna služba za BPP po uradni dolžnosti v centralni zbirki podatkov o prejemnikih denarne socialne pomoči, ki se vodi po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, na podlagi neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa.

Strokovna služba za BPP dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka na podlagi enotne matične številke prosilca.

13. člen

Do brezplačne pravne pomoči je upravičena oseba, ki glede na svoj materialni položaj in glede na materialni položaj svoje družine brez škode za svoje socialno stanje in socialno stanje svoje družine ne bi zmogla stroškov sodnega postopka oziroma stroškov nudenja pravne pomoči.

Šteje se, da je socialno stanje prosilca in njegove družine zaradi stroškov sodnega postopka oziroma stroškov nudenja pravne pomoči ogroženo, če mesečni dohodek prosilca (lastni dohodek) oziroma mesečni povprečni dohodek na člana družine (lastni dohodek družine) ne presega višine dveh osnovnih zneskov minimalnega dohodka, določenega z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke.

14. člen

Materialni položaj prosilca in njegove družine se ugotavlja glede na dohodke in premoženje prosilca ter dohodke in premoženje oseb, ki se, za namen ugotavljanja materialnega položaja pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, poleg vlagatelja upoštevajo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

Za ugotavljanje materialnega položaja prosilca in njegove družine iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke, o načinu ugotavljanja materialnega položaja oseb pri uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči.

Ne glede na določbe prejšnjih dveh odstavkov se pri ugotavljanju materialnega položaja prosilca in njegove družine premoženje, s katerim prosilec in njegova družina dejansko ne morejo razpolagati, ne upošteva, če prosilec ali druge osebe izkažejo upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih prosilec ali njegovi družinski člani niso zakrivilo po lastni volji.

Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se pri ugotavljanju materialnega položaja prosilca in njegove družine, dohodki in premoženje tistih družinskih članov, ki v zadevi, zaradi katere vlaga prosilec prošnjo za brezplačno pravno pomoč, nastopajo kot nasprotni stranke oziroma nasprotni udeleženci, ne upoštevajo.

15. člen (črtan)

16. člen (črtan)

17. člen (črtan)

18. člen (črtan)

19. člen (črtan)

20. člen

Materialni položaj prosilca in njegove družine ugotavlja strokovna služba za BPP, ki po uradni dolžnosti pridobi za to potrebne osebne podatke, tudi podatke, ki štejejo za davčno tajnost, iz obstoječih zbirk podatkov, določenih v zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Do navedenih zbirk podatkov dostopa strokovna služba za BPP brezplačno preko neposredne elektronske povezave ali posredno preko sistema za standardizirano izvajanje elektronskih poizvedb.

Ne glede na prejšnji odstavek so osebe iz prvega odstavka 14. člena tega zakona strokovni službi za BPP dolžni dati vse podatke iz prejšnjega odstavka, o katerih se ne vodijo

zbirke podatkov, so pa nujni, da se pravilno in popolno ugotovi materialni položaj prosilca in njegove družine.

Strokovna služba za BPP dostopa do podatkov iz prvega odstavka tega člena na podlagi enotne matične številke ali davčne številke prosilca.

Ob pridobivanju podatkov iz prvega odstavka tega člena oseb, na katere se podatki nanašajo, ni treba predhodno seznaniti.

Če z mednarodno pogodbo ni določeno drugače, se za pridobivanje osebnih podatkov o tujcu za namene iz prvega odstavka tega člena uporabljajo določbe zakona in mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Republiko Slovenijo in urejajo nudenje mednarodne pravne pomoči v sodnih postopkih.

Če strokovna služba za BPP ugotovi, da so podatki o materialnem položaju prosilca ali njegove družine, ki so jih na podlagi drugega odstavka tega člena dolžni dati prosilec in druge osebe iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, neresnični, ravna pristojni organ za BPP po določbah tega zakona o spremembi okoliščin in neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči. Hkrati z odločbo se prosilcu izreče tudi prepoved dodelitve brezplačne pravne pomoči v nadaljnjih šestih mesecih.

21. člen (črtan)

22. člen

Brezplačna pravna pomoč se lahko, ne glede na določbe tega zakona o materialnem položaju prosilca in njegove družine, dodeli tudi, če prosilec izpolnjuje pogoje iz 24. člena tega zakona in če lastni dohodek prosilca oziroma lastni dohodek družine ne presega višine štirih osnovnih zneskov minimalnega dohodka, določenega z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke, premoženje prosilca in njegove družine pa ne presega višine 60 osnovnih zneskov minimalnega dohodka (izjemna brezplačna pravna pomoč).

Izjemna brezplačna pravna pomoč se pod pogoji iz prejšnjega odstavka dodeli v naslednjih primerih:

- zaradi družinskih razmer prosilca, če so stroški za preživljanje družine obremenjeni z izrednimi stroški za potrebno zdravljenje družinskega člana, s stroški za vzdrževanje družinskega člana z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, s stroški za vzgojo in izobraževanje otrok s prilagojenimi potrebami oziroma drugimi stroški, ki so nastali zaradi višje sile ali zaradi razlogov, ki niso na strani prosilca ali družinskih članov;
- zaradi zdravstvenih razlogov prosilca, če so stroški, ki so povezani z njegovim zdravljenjem, obremenjeni z opravičenimi stroški, ki jih ne krije obvezno zdravstveno zavarovanje, so pa potrebni zaradi njegove stopnje invalidnosti ali druge oblike telesne okvare ali duševne motnje;
- zaradi izrednih finančnih obveznosti, če je prosilcu in njegovi družini nastala izredna finančna obveznost, za katero prosilec ni vedel oziroma z njo ni mogel računati, ker je nastala kot posledica višje sile (npr. potres, poplave,);
- če je pretežni del lastnega dohodka prosilca ali katerega od družinskih članov namenjen plačilu oskrbnine za institucionalno varstvo (npr. plačilo oskrbnine v domu starejših občanov);
- če gre za prosilca, ki želi kot preživitveni upravičenec izterjati sodno določeno preživitveno ali preživitveno, o kateri sta preživitveni zavezanec in upravičenec po določbah zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, sklenila sporazum v obliki izvršljivega

- notarskega zapisa oziroma dogovora, sklenjenega pri pristojnem centru za socialno delo;
- če gre za prosilca, ki mu je bil za zastopanje v sodnem postopku dodeljen skrbnik za posebni primer, ali za prosilca, ki mu je bila odvzeta poslovna sposobnost, razen če je bila prosilcu poslovna sposobnost omejena ali odvzeta zaradi pogostega vlaganja očitno nerazumnih vlog v sodnih postopkih;
 - v drugih primerih iz razlogov, na katere prosilec in njegovi družinski člani niso mogli oziroma ne morejo vplivati in zaradi katerih so se znašli v položaju materialne ogroženosti.

Mnenje o dejstvih iz prejšnjega odstavka mora na zahtevo pristojnega organa za BPP podati tudi pristojni center za socialno delo, če ima podatke o prosilcu in njegovi družini.

23. člen (črtan)

24. člen

Pri presoji dodelitve brezplačne pravne pomoči se kot pogoji upoštevajo okoliščine in dejstva o zadevi, v zvezi s katero prosilec vlaga prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči, predvsem da:

- zadeva ni očitno nerazumna oziroma da ima prosilec v zadevi verjetne izglede za uspeh, tako da je razumno začeti postopek oziroma se ga udeleževati ali vlagati v postopku pravna sredstva oziroma nanje odgovarjati in
- je zadeva pomembna za prosilčev osebni in socialno-ekonomski položaj oziroma je pričakovani izid zadeve za prosilca ali njegovo družino življenjskega pomena.

V primeru, kadar prosilec uveljavlja kršitev pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (do sojenja v razumnem roku), se pri dodelitvi brezplačne pravne pomoči upošteva, ali je nerešena zadeva razlog, da se je prosilec znašel v življenjski stiski.

Šteje se, da je zadeva očitno nerazumna, če je pričakovanje ali zahtevk prosilca v očitnem nesorazmerju z dejanskim stanjem stvari, če je očitno, da stranka zlorablja možnost brezplačne pravne pomoči za zadevo, za katero ne bi uporabila pravnih storitev, tudi če bi ji njen materialni položaj to omogočal, ali če je pričakovanje ali zahteva prosilca očitno v nasprotju z izidom v zadevah s podobnim dejanskim stanjem in pravno podlago, ali če je pričakovanje ali zahteva osebe v očitnem nasprotju z načeli pravičnosti in morale.

Prosilcu se brezplačna pravna pomoč ne dodeli, če se ugotovi, da je bila v isti zadevi tožba že umaknjena iz razlogov, ki so na strani prosilca za brezplačno pravno pomoč.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se brezplačna pravna pomoč za pravno svetovanje po prvi alineji prvega odstavka 26. člena tega zakona dodeli brez ugotavljanja pogojev iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

IV. OBLIKE PRAVNE POMOČI IN OBSEG DODELITVE BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

25. člen (črtan)

26. člen

Brezplačna pravna pomoč se v isti zadevi lahko dodeli:

- za pravno svetovanje;
- za sestavo, overitev in potrditev listin o pravnih razmerjih, dejstvih in izjavah;
- za pravno svetovanje in zastopanje za sklenitev izvensodne poravnave;
- za pravno svetovanje in zastopanje v postopku pred sodišči na prvi in drugi stopnji;
- za pravno svetovanje in zastopanje v zvezi z izrednimi pravnimi sredstvi;
- za pravno svetovanje in zastopanje v zvezi z ustavno pritožbo;
- za pravno svetovanje in zastopanje pred mednarodnimi sodišči;
- za pravno svetovanje in zastopanje pri vložitvi pobude za oceno ustavnosti;
- kot oprostitev plačila stroškov sodnega postopka.

Če prosilec v prošnji ne navede določene oblike pravne pomoči, odloči o tem pristojni organ za BPP po proučitvi zadeve in po lastnem preudarku.

Za pravno svetovanje iz prvega odstavka tega člena se šteje preučitev pravnega položaja in ustreznih pravnih predpisov zaradi seznanitve upravičenca z vsemi vprašanji in okoliščinami, ki so pomembne za njegove pravice, obveznosti in pravna razmerja ter o pogojih, obliki in vsebini pravnih sredstev in postopkov za njihovo zavarovanje.

Za pravno zastopanje iz prvega odstavka tega člena se šteje svetovanje in zastopanje v postopkih pred domačimi in mednarodnimi sodišči ter institucijami, ustanovljenimi za izvensodno poravnavanje sporov.

Brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli tudi kot oprostitev plačila stroškov sodnega ali izvensodnega postopka, predvsem kot oprostitev plačila:

1. stroškov za izvedence, priče, tolmače, vročevalce in prevode, stroškov zunanjega poslovanja sodišča ali drugega organa Republike Slovenije in drugih opravičenih stroškov;
2. pologov varščine za stroške oziroma stroškov izvedbe postopka (predujmi);
3. stroškov za javne listine in potrdila, ki so potrebna v postopku pred sodiščem;
4. drugih stroškov postopka.

Sredstva za plačilo stroškov iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo iz sredstev iz 44. člena tega zakona.

27. člen

Brezplačna pravna pomoč se dodeli praviloma za vsako posamezno zadevo posebej.

Pristojni organ za BPP lahko na predlog prosilca ali po lastni presoji dodeli brezplačno pravno pomoč tudi za več zadev skupaj, če so te medsebojno povezane zaradi istega dejanskega stanja (npr. kazenska in civilna-odškodninska zadeva) ali ker je od rešitve več zadev odvisna rešitev celotnega spornega predmeta (npr. motenje posesti in prenehanje služnosti).

28. člen

Brezplačna pravna pomoč se dodeli praviloma v obsegu, kot jo uveljavlja prosilec in za čas, potreben glede na obliko, ki je bila dodeljena.

Pristojni organ za BPP lahko:

- določi drugačen obseg posameznih oblik brezplačne pravne pomoči, če oceni, da bo tudi s posameznimi oblikami pravne pomoči dosežen pričakovani rezultat;

- dodeli brezplačno pravno pomoč za zaprosene oblike pravne pomoči le delno, tako da dodelitev veže na dokončanje posameznih faz postopka v isti zadevi (npr. v prvi fazi samo pravno svetovanje pri odvetniku, v drugi fazi po nasvetu in priporočilu odvetnika pravno svetovanje in zastopanje v postopku na prvi stopnji);
- določi oziroma omeji vrsto storitev oziroma število ur pravnega svetovanja;
- omeji brezplačno pravno pomoč na določeno število ali vrsto dokaznih sredstev, ki so povezani z nesorazmernimi stroški,
- iz razloga po prvi alineji prvega odstavka 24. člena tega zakona, upošteva izoblikovano sodno prakso, določi najvišji znesek brezplačne pravne pomoči, ki se v posamezni zadevi, za katero je bila dodeljena brezplačna pravna pomoč, kot strošek nudenja pravne pomoči, iz proračuna izplača upravičencu oziroma izvajalcu pravne pomoči.

Pristojni organ za BPP lahko veže dodelitev brezplačne pravne pomoči na določen rok in pogoj (npr. rok za sklenitev izvensodne poravnave, rok za vložitev tožbe).

Prosilec za brezplačno pravno pomoč je dolžan dati soglasje za mediacijo, če da soglasje tudi nasprotna stranka in je dolžan v postopku mediacije sodelovati, razen, če mediacija ni primerna.

Če prosilec ne izpolni roka ali pogoja iz prejšnjih dveh odstavkov, mu preneha pravica do brezplačne pravne pomoči oziroma se šteje, da gre za neupravičeno prejeto brezplačno pravno pomoč, če so stroški že nastali (npr. uporabil je pravni nasvet odvetnika, da je potrebno v določenem roku vložiti tožbo, vendar kljub temu ni dal odvetniku pooblastila za vložitev tožbe, dodeljena pa mu je bila pravna pomoč za postopek na prvi stopnji).

V primeru iz prejšnjih dveh odstavkov prosilec v tej zadevi ne more več zaprositi za brezplačno pravno pomoč, razen če dokaže, da okoliščine za opustitev potrebnih dejanj niso bile na njegovi strani. O teh okoliščinah odloča pristojni organ za BPP.

V. OSEBE, POOBlašČENE ZA IZVAJANJE PRAVNE POMOČI

29. člen

Pravno pomoč po tem zakonu izvajajo odvetniki, ki so po zakonu, ki ureja odvetništvo, vpisani v imenik odvetnikov, in odvetniške družbe, ustanovljene po zakonu, ki ureja odvetništvo ter notarji v zadevah, ki jih opravljajo po zakonu, ki ureja notariat (v nadaljnjem besedilu: odvetniki).

Brezplačno pravno svetovanje iz prve alineje prvega odstavka 26. člena tega zakona lahko nudijo tudi osebe, ki brez namena pridobivanja dobička opravljajo dejavnost brezplačne pravne pomoči s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje.

Osebe lahko pridobijo soglasje iz prejšnjega odstavka, če izpolnjujejo naslednje pogoje, da:

- so registrirane v Republiki Sloveniji;
- po predpisih, po katerih so ustanovljene, lahko opravljajo dejavnost pravnega svetovanja;
- imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z univerzitetnim diplomiranim pravnikom oziroma pravnico z opravljenim pravniškim državnim izpitom ali da ima oseba sama tako izobrazbo;
- imajo ustrezne prostore in opremo za pravno svetovanje;
- s pravili delovanja zagotovijo ustrezen nadzor nad dajanjem pravne pomoči po tem zakonu;

- sklenejo zavarovalno pogodbo za zavarovanje odgovornosti za morebitno škodo pri svetovanju vsaj na najnižjo zavarovalno vsoto.

Minister, pristojen za pravosodje, lahko podeljeno soglasje iz drugega odstavka tega člena prekliče, če se ugotovi, da oseba, ki ji je bilo soglasje podeljeno, v treh mesecih od pravnomočnosti odločbe o podelitvi soglasja ni začela izvajati pravnega svetovanja, ali da oseba več ne izpolnjuje pogojev za pridobitev soglasja iz prejšnjega odstavka, ali da pravno pomoč izvaja nestrokovno, neredno ali nevestno ali zaradi onemogočanja izvajanja nadzora nad dajanjem pravne pomoči.

Število oseb, ki lahko pridobijo soglasje iz drugega odstavka tega člena, postopek za preizkus izpolnjevanja pogojev, natančnejše pogoje glede prostorov in opreme ter postopek za izdajo soglasja, pravila nadzora nad dajanjem pravne pomoči ter višino in način plačila za pravno pomoč in najnižjo zavarovalno vsoto iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom.

30. člen

Prosilec lahko sam izbere osebo, pooblaščno za izvajanje brezplačne pravne pomoči, in jo navede v prošnji za brezplačno pravno pomoč.

Če prosilec osebe, pooblaščne za izvajanje pravne pomoči sam ne izbere, jo določi pristojni organ za BPP po uradni dolžnosti po abecednem redu s seznama, ki ga organu za vsak območni zbor posebej predloži Odvetniška zbornica Slovenije, oziroma po abecednem redu s seznama, ki ga predloži Notarska zbornica Slovenije.

Če odvetnik iz prvega odstavka zaradi opravičljivih razlogov ne more prevzeti izvajanja pravne pomoči, na napotnici iz 39. člena tega zakona navede poleg svojega imena in priimka še razlog, zaradi katerega ne more prevzeti izvajanja pravne pomoči.

O utemeljenosti razlogov iz prejšnjega odstavka odloča pristojni organ za BPP po predhodnem mnenju Odvetniške zbornice Slovenije oziroma Notarske zbornice Slovenije, ki je obvezujoče.

Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko odvetnik odkloni izvajanje pravne pomoči iz prvega odstavka 36. člena tega zakona le iz razlogov, na katere ne more vplivati. V tem primeru o tem takoj obvesti pristojni organ za BPP. O utemeljenosti razlogov odloča pristojni organ za BPP brez predhodnega mnenja iz prejšnjega odstavka.

Za pravno pomoč po tem zakonu je odvetnik upravičen do nagrade in do povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom v višini, izračunani po odvetniški oziroma notarski tarifi in v obsegu dodeljene brezplačne pravne pomoči.

Kakršnikoli dogovori med upravičencem do brezplačne pravne pomoči in odvetnikom za višje plačilo ali dogovori za plačilo v odstotku ali pavšalnem znesku od zneska, ki ga bo sodišče prisodilo stranki, in ki nadomeščajo plačilo po odvetniški oziroma notarski tarifi, so nični.

Odvetnik je dolžan voditi stroškovnik o opravljenih storitvah pravne pomoči ter ga navesti na ali priložiti k napotnici zaradi obračuna in plačila opravljenih storitev pravne pomoči.

Pristojni organ za BPP sme na zahtevo upravičenca ali z njegovo privolitvijo odločiti o razrešitvi postavljenega odvetnika, ki ne opravlja v redu svoje dolžnosti. Namesto

razrešenega odvetnika postavi drugega. O razrešitvi se obvesti Odvetniška oziroma Notarska zbornica Slovenije.

Postavljeni odvetnik lahko zahteva svojo razrešitev, če ne more v redu opravljati svoje dolžnosti zaradi razlogov, ki so na strani upravičenca. Namesto razrešenega odvetnika pristojni organ za BPP postavi drugega.

Če pristojni organ za BPP razreši tudi na novo postavljenega odvetnika zaradi razlogov iz prejšnjega odstavka, se šteje, da upravičencu brezplačna pravna pomoč ni bila dodeljena in se uporabljajo določbe tega zakona o neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči.

VI. STROKOVNA SLUŽBA ZA BREZPLAČNO PRAVNO POMOČ

31. člen

Strokovne in administrativno-tehnične naloge za pristojni organ za BPP opravlja strokovna služba za BPP, organizirana pri vsakem pristojnem sodišču.

Za delovna razmerja delavcev v strokovnih službah za BPP veljajo določbe Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo), ki urejajo položaj administrativno-tehničnih delavcev in strokovnih sodelavcev na sodiščih.

Strokovna služba za BPP opravlja vse strokovne in administrativno-tehnične naloge za pristojni organ za BPP, brezplačno svetuje in nudi informacije zainteresiranim osebam o možnostih in pogojih za pridobitev brezplačne pravne pomoči ter o drugih vprašanih, povezanih z dodelitvijo in izvajanjem brezplačne pravne pomoči, in pomaga prosilcu pri sestavi prošnje za brezplačno pomoč, pri ravnanju z napotnico ter daje drugim izvajalcem navodila pri izvajanju brezplačne pravne pomoči.

V strokovni službi za BPP mora biti zaposlena najmanj ena oseba, ki izpolnjuje pogoje za strokovnega sodelavca po Zakonu o sodiščih in najmanj ena oseba, ki izpolnjuje pogoje za administrativno-tehnične delavce po Zakonu o sodiščih.

Predsednik sodišča lahko skladno z zakonom razporedi na delo v strokovno službo za BPP strokovne sodelavce na sodišču ali osebe, ki se na sodišču usposablja za opravljanje pravniškega državnega izpita.

Število zaposlenih v posameznih strokovnih službah za BPP določi v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, predsednik sodišča s sistemizacijo delovnih mest.

VI.A POSTOPEK ZA DODELITEV BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

31.a člen

O prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči odloča pristojni organ za BPP tistega sodišča, na območju katerega ima prosilec stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež, in sicer:

- okrožnega sodišča, v zadevah, za katere so pristojna sodišča s splošno pristojnostjo,
- delovnega in socialnega sodišča, v zadevah individualnih in kolektivnih delovnih sporov ter socialnih sporov,
- upravnega sodišča, v zadevah upravnih sporov in

- tistega od navedenih sodišč, v katerega pristojnost sodi zadeva ustavne pritožbe, pobuda za presojo ustavnosti in zakonitosti, spori pred mednarodnimi sodišči in izvensodno poravnavanje sporov.

Če prosilec, kot tuja oseba ali oseba brez državljanstva, ki je lahko upravičenec po tem zakonu, nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, odloča o prošnji iz prejšnjega odstavka pristojni organ za BPP na enem od sodišč, ki ga prosilec lahko izbere sam.

32. člen

Prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči vloži prosilec pisno na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje. Če prošnja ni vložena na predpisanem obrazcu, mora vsebovati vse podatke iz naslednjega odstavka.

Prošnja za brezplačno pravno pomoč mora vsebovati naslednje podatke:

- osebno ime, davčno številko, enotno matično številko (EMŠO), naslov stalnega ali začasnega prebivališča prosilca;
- osebno ime, davčno številko, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča družinskih članov prosilca;
- ime oziroma firmo, sedež ter davčno in matično številko, če je prosilec oseba iz 4. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona;
- podatke o zadevi;
- navedbo oblike in obsega brezplačne pravne pomoči.

Če je prosilec tujec, mora prošnja poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebovati tudi podatke o dohodkih in drugih prejemkih ter premoženjskem stanju prosilca in oseb, ki se za namen ugotavljanja materialnega položaja pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, poleg vlagatelja upoštevajo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

33. člen

Zaradi izvajanja tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov lahko strokovna služba za BPP zbere podatke o materialnem položaju prosilca oziroma upravičenca iz prvega odstavka 20. člena tega zakona ter druge podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena oziroma podatke o nasprotni stranki iz drugega odstavka prejšnjega člena, kadar in če je to potrebno:

- da se dodeli brezplačna pravna pomoč;
- da se preverijo podatki v prošnji;
- da se preveri izpolnjevanje pogojev upravičenca do brezplačne pravne pomoči v času prejemanja brezplačne pravne pomoči in v obdobju iz prvega odstavka 49. člena tega zakona;
- da se zagotovi vrnitev plačanih sredstev zaradi neupravičeno prejete brezplačne pravne pomoči;
- da se v postopku izvršbe izterjajo dolgovani zneski po tem zakonu.

Državni in drugi organi ter organizacije, ki razpolagajo s podatki iz prejšnjega odstavka, morajo zahtevane podatke brezplačno posredovati pristojnemu organu za BPP, ki je zahtevo podal.

Če ni z mednarodno pogodbo določeno drugače, se za pridobivanje osebnih podatkov o tujcu za namene iz prvega odstavka tega člena uporabljajo določbe zakona in

mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, ki urejajo nudenje mednarodne pravne pomoči v sodnih postopkih.

34. člen

Prosilec vloži prošnjo za brezplačno pravno pomoč pri pristojnem sodišču ali na okrajnem sodišču, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež. Predsednik okrajnega sodišča mora zagotoviti, da se prejete prošnje nemudoma posredujejo pristojnemu sodišču.

Če ta zakon ne določa drugače, postopa pristojni organ za BPP po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

O prošnji za brezplačno pravno pomoč odloči pristojni organ za BPP z odločbo, o vprašanih postopka pa s sklepom.

Zoper odločbe oziroma sklepe pristojnega organa za BPP ni pritožbe, mogoč pa je upravni spor. Tožbo v upravnem sporu lahko vloži tudi državni pravobranilec. Žadeve v upravnem sporu po tem zakonu se obravnavajo kot nujne.

Nagrada in dejanski stroški odvetnika za sestavo tožbe in za zastopanje v upravnem sporu se krijejo iz sredstev po 44. členu tega zakona, če upravno sodišče tožbi ugodi. Če upravno sodišče tožbo zavrže oziroma zavrne kot neutemeljeno, plača vse stroške tožnik sam.

35. člen

Prosilec lahko iz utemeljenih razlogov zaprosi pristojni organ za BPP za prednostno obravnavanje prošnje. Prošnjo za prednostno obravnavo vloži pisno ali na zapisnik pri strokovni službi za BPP ali pri okrajnem sodišču. V tem primeru mora predsednik okrajnega sodišča postopati kot je določeno v prvem odstavku prejšnjega člena.

36. člen

Če bi zaradi odločanja o prošnji za brezplačno pravno pomoč ali zaradi postopka za sestavo in vložitev prošnje prosilec zamudil rok za kakšno pravno dejanje in bi zaradi tega izgubil pravico opraviti to dejanje, mu pristojni organ za BPP po presoji izpolnjevanja pogojev iz 24. člena tega zakona, ne glede na njegov materialni položaj, nemudoma dodeli brezplačno pravno pomoč samo za tisto dejanje, ki je nujno potrebno, da se prosilec izogne posledicam (nujna brezplačna pravna pomoč).

Prošnjo za odločanje v primerih iz prejšnjega odstavka vloži prosilec najpozneje tri delovne dni pred iztekom roka za opravilo nujnega pravnega dejanja iz prejšnjega odstavka.

Če vloži prosilec prošnjo za nujno brezplačno pravno pomoč po izteku roka iz prejšnjega odstavka, jo pristojni organ za BPP zavrže kot prepozno, če oceni, da v tako kratkem roku prosilcu ne bo mogoče zagotoviti osebe, pooblaščene za izvajanje pravne pomoči.

Strokovna služba za BPP preveri materialni položaj prosilca v 15 dneh po dodelitvi nujne brezplačne pravne pomoči iz prvega odstavka tega člena.

Na podlagi ugotovitev strokovne službe za BPP iz prejšnjega odstavka izda pristojni organ za BPP prosilcu odločbo o upravičenosti do brezplačne pravne pomoči. Če prosilec glede na svoj materialni položaj ne bi bil upravičen do redne brezplačne pravne pomoči, se uporabijo določbe tega zakona o spremembi okoliščin in neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči.

37. člen

Pri odločanju o prošnji brezplačne pravne pomoči pristojni organ za BPP upošteva načelo hitrosti in ekonomičnosti postopka.

Z odločbo oziroma s sklepom, s katerim odloči o prošnji za brezplačno pravno pomoč, pristojni organ za BPP:

1. zavrže prošnjo kot nedovoljeno;
2. zavrže prošnjo kot neutemeljeno;
3. ugodi prošnji za brezplačno pravno pomoč.

Z odločbo, s katero ugodi prošnji, pristojni organ za BPP poleg podatkov o upravičencu določi oziroma navede izrecno obliko in obseg dodeljene pravne pomoči, ter natančno opredeli zadevo, za katero je dodeljena brezplačna pravna pomoč (npr. opis zadeve ali številko vpisnika, pod katero se vodi že začeti sodni postopek).

38. člen

Odločba, s katero pristojni organ za BPP odloči o prošnji za brezplačno pravno pomoč, se vroči tudi državnemu pravobranilcu in pristojnemu sodišču, pred katerim teče postopek, v zvezi s katerim je bila brezplačna pravna pomoč dodeljena, če je ta že v teku.

Če seznanitev sodišča z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči stranki na način iz prejšnjega odstavka ni možna, ker je bila brezplačna pravna pomoč upravičencu dodeljena že pred začetkom sodnega postopka, je dolžnost upravičenca, da z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči seznaní pristojno sodišče.

Ko pristojno sodišče, pred katerim teče postopek, v zvezi s katerim je bila dodeljena brezplačna pravna pomoč, prejme odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči stranki, jo zapre v poseben ovitek, na katerem se označi, da gre za odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči. Odločbo, zaprto v tem ovitku, lahko pregledajo le stranka, na katero se odločba nanaša, ter sodišče in drugi državni organi v zvezi z izvrševanjem njihovih z zakonom določenih pristojnosti. Po pregledu se mora odločba ponovno zapreti v poseben ovitek in na njem označiti, kdo in kdaj ter na kateri zakonski podlagi jo je pregledal.

39. člen

Na podlagi odločbe, s katero pristojni organ za BPP dodeli brezplačno pravno pomoč, izda strokovna služba za BPP upravičencu »napotnico«.

Napotnica mora biti izdana na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

Napotnico izdaja in podpisuje oseba, zaposlena v strokovni službi za BPP, ki jo je za izdajo in podpisovanje pooblastil pristojni organ za BPP.

Napotnica mora vsebovati:

- osebno ime oziroma firmo upravičenca do brezplačne pravne pomoči, EMŠO oziroma matično številko pravne osebe, davčno številko in naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža;
- številko in datum odločbe pristojnega organa za BPP o dodelitvi brezplačne pravne pomoči;
- kratko oznako zadeve, za katero je dodeljena brezplačna pravna pomoč;
- obliko in obseg dodeljene brezplačne pravne pomoči;
- podpis pooblaščenega osebe, ki je napotnico izdala;
- dan izdaje napotnice;
- vrsto, obseg in datum opravljenih dejanj pravne pomoči in osebo ali organ, ki jo je izvajal s prilogami;
- skupni znesek stroškov, ki so bili porabljeni za nudenje pravne pomoči;
- datum, ko je napotnica vrnjena;
- obračun stroškov in posamezni zneski, ki jih je potrebno izplačati oziroma vrniti;
- podpis osebe, ki je obračun sestavila;
- podpis pristojnega organa za BPP s predlogom za izplačilo;
- pouk o pravnih posledicah kršitev določb tega zakona o ravnanju z napotnico.

Strokovna služba za BPP lahko izda na podlagi odločbe o dodelitvi brezplačne pravne pomoči upravičencu tudi več napotnic, če je dodeljenih več oblik pravnih pomoči za vsako obliko posebej (npr. posebej za pravno svetovanje in zastopanje, posebej za oprostitev plačila sodnih stroškov postopka) ali za posamezne faze znotraj vsake oblike pravne pomoči (npr. za sestavo tožbe ali pravnega sredstva).

40. člen

Izvajalec brezplačne pravne pomoči je pristojni strokovni službi za BPP dolžan predložiti izpolnjeno napotnico v 15 dneh po opravljeni storitvi.

Če je upravičencu v isti zadevi dodeljenih več oblik brezplačne pravne pomoči in za vse ali nekatere od njih prejme eno napotnico, začne rok iz prejšnjega odstavka teči šele, ko so zaključene vse na napotnici navedene oblike brezplačne pravne pomoči.

Napotnici, ki jo izvajalec pravne pomoči zaradi obračuna porabljenih stroškov vrne strokovni službi za BPP, morajo biti priloženi stroškovniki za opravljena dejanja pravne pomoči v izvorniku.

Morebitni popravki na napotnici so veljavni samo, če jih podpiše oseba, ki je za to pooblaščen.

Če izvajalec brezplačne pravne pomoči ne vrne napotnice v roku iz prvega odstavka tega člena, ni upravičen do plačila storitev brezplačne pravne pomoči.

Pristojni organ za BPP odloči o končnem obračunu storitev brezplačne pravne pomoči s sklepom najpozneje v 30 dneh po prejemu popolne napotnice. Sklep se pošlje izvajalcu brezplačne pravne pomoči in upravičencu do brezplačne pravne pomoči. Plačilo na podlagi sklepa se izvede v roku, določenem z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna za tekoče leto.

Če je znesek, za katerega je sodišče v odločbi o stroških postopka po tretjem odstavku 46. člena tega zakona odločilo, da ga mora nasprotna stranka namesto stranki, ki je upravičena do brezplačne pravne pomoči, povrniti v korist proračuna Republike Slovenije, višji od zneska brezplačne pravne pomoči, ki ga pozneje strokovna služba za BPP po šestem odstavku tega člena odobri, in je nasprotna stranka znesek iz tretjega odstavka 46.

člena tega zakona že plačala v korist proračuna Republike Slovenije, se upravičencu do brezplačne pravne pomoči iz proračuna povrne znesek v višini razlike do neodobrenega dela brezplačne pravne pomoči. Če nasprotna stranka navedenega zneska še ni plačala v korist proračuna Republike Slovenije, se terjatev v tem delu odstopi upravičencu do brezplačne pravne pomoči.

Sklep iz šestega odstavka tega člena je izvršilni naslov za izterjavo plačila opravljenih storitev iz naslova brezplačne pravne pomoči.

VII. SPREMEMBA OKOLIŠČIN IN NEUPRAVIČENO PREJETA BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ

41. člen

Upravičenec mora pogoje za dodelitev brezplačne pravne pomoči izpolnjevati ves čas, za katerega mu je ta dodeljena.

Upravičenec mora pristojno strokovno službo za BPP v času od dodelitve brezplačne pravne pomoči do dneva dokončnega obračuna stroškov obveščati o vseh dejstvih in okoliščinah oziroma vseh spremembah, ki vplivajo ali bi vplivale na pravico do brezplačne pravne pomoči ter na obliko, obseg in obdobje prejemanja.

Upravičenec mora spremembe iz prejšnjega odstavka sporočiti najkasneje v 8 dneh od dneva, ko je zanje zvedel.

42. člen

Strokovna služba za BPP začne postopek ugotavljanja upravičenosti do brezplačne pravne pomoči po uradni dolžnosti, kadar ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo potrebno izdati drugačno odločbo o upravičenosti do brezplačne pravne pomoči, ker upravičenec ni več upravičen do brezplačne pravne pomoči ali je upravičen v ožjem obsegu ali le za nekatere oblike brezplačne pravne pomoči.

Strokovna služba predlaga po izvedenem ugotovitvenem postopku pristojnemu organu za BPP izdajo odločbe, s katero se ugotovi prenehanje upravičenosti do brezplačne pravne pomoči ali določi drug obseg oziroma obliko brezplačne pravne pomoči (neupravičeno prejeta brezplačna pravna pomoč).

O spremembah iz prejšnjega odstavka odloči pristojni organ za BPP takoj. Če to iz objektivnih razlogov ni mogoče, odloči najkasneje s prvim dnevom naslednjega meseca po prejemu predloga strokovne službe za BPP.

43. člen

Za neupravičeno prejeta brezplačno pravno pomoč se šteje že plačana brezplačna pravna pomoč, ki je bila upravičencu dodeljena na podlagi lažnega prikazovanja ali zamolčanja podatkov oziroma spremembe podatkov v smislu drugega odstavka 41. člena tega zakona.

Upravičenec je dolžan neupravičeno prejeta brezplačno pravno pomoč vrniti in plačati vse stroške, ki jih je bil oproščen, z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Vračilo oziroma plačilo sredstev je prihodek proračuna Republike Slovenije.

O načinu in času vračila neupravičeno prejete brezplačne pravne pomoči odloči pristojni organ za BPP v odločbi, s katero ugotovi neupravičeno prejeto brezplačno pravno pomoč in naloži upravičencu vračilo neupravičeno prejete pomoči.

Ne glede na prejšnji odstavek pa lahko pristojni organ za BPP in upravičenec na predlog upravičenca skleneta pisni dogovor o načinu vračila, pri čemer se upošteva višina lastnega dohodka upravičenca in njegov socialni položaj. Dogovor je izvršilni naslov.

Če dogovor iz prejšnjega odstavka ni sklenjen in če upravičenec prostovoljno ne vrne oziroma ne plača dolgovanega zneska v roku, določenem z odločbo, pristojni davčni organ na predlog pristojnega organa za BPP, izvrši odločbo po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, pri čemer je odločba pristojnega organa za BPP iz tretjega odstavka tega člena izvršilni naslov.

VIII. FINANCIRANJE BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

44. člen

Sredstva, potrebna za izvajanje tega zakona, se pristojnim sodiščem zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

IX. NAČIN PLAČEVANJA STORITEV IZ NASLOVA DODELJENE BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

45. člen

Sredstva za plačilo storitev po tem zakonu se izplačujejo na podlagi odredbe pristojnega organa za BPP.

X. VRAČILO SREDSTEV IZ NASLOVA BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

46. člen

Stroški, ki jih je za upravičenca do brezplačne pravne pomoči iz naslova oprostitve plačila stroškov sodnega postopka po petem odstavku 26. člena tega zakona med sodnim postopkom iz proračuna založila Republika Slovenija ter nagrada in stroški dodeljenega pooblaščenca po šestem odstavku 30. člena tega zakona so stroški sodnega postopka.

Ne glede na določbe procesnega zakona o prigrasitvi stroškov pristojno sodišče pri odločanju o stroških postopka po uradni dolžnosti upošteva stroške iz prejšnjega odstavka, ki jih je med sodnim postopkom založila Republika Slovenija, tudi če jih stranka, ki je upravičena do brezplačne pravne pomoči, sama ne priglasí. Obseg stroškov sodišče ugotovi iz odločbe o dodelitvi brezplačne pravne pomoči.

O višini in obsegu stroškov iz prvega odstavka tega člena, ki jih mora nasprotna stranka namesto stranki, ki je upravičena do brezplačne pravne pomoči, povrniti v korist proračuna Republike Slovenije, odloči pristojno sodišče po določbah o povrnitvi stroškov postopka.

Če nasprotna stranka stroškov, naloženih v plačilo po prejšnjem odstavku, ne poravna prostovoljno, izvrši izterjavo na predlog pristojnega organa za BPP pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov. Pri tem se odločba iz prejšnjega odstavka, s katero sodišče odloči o stroških, šteje za izvršilni naslov.

47. člen (črtan)

48. člen

Če je upravičenec do brezplačne pravne pomoči delno ali v celoti uspel v postopku in je na podlagi pravnomočne odločbe sodišča pridobil premoženje oziroma dohodke, je dolžan povrniti Republiki Sloveniji razliko med stroški, ki so bili dejansko plačani iz naslova brezplačne pravne pomoči, in zneskom, ki ga je povrnila nasprotna stranka iz naslova stroškov postopka, oziroma tistim zneskom, ki ga je Republika Slovenija izterjala od nasprotne stranke v skladu s 46. členom tega zakona.

Upravičenec do brezplačne pravne pomoči ni dolžan povrniti stroškov postopka če je dobil preživnino ali odškodnino za izgubljeno preživljanje zaradi smrti tistega, ki je bil dolžan dajati preživljanje.

V nobenem primeru se od upravičenca do brezplačne pravne pomoči ne sme terjati več kot je v postopku dejansko dobil.

S tem ko upravičenec do brezplačne pravne pomoči plača znesek, ki ga državi dolguje nasprotna stranka, preide nanj terjatev, ki jo je imela država do nasprotne stranke.

Če je upravičenec do brezplačne pravne pomoči na podlagi izvensodne ali sodne poravnave pridobil premoženje oziroma dohodke, je, razen v primeru iz drugega odstavka tega člena, dolžan povrniti Republiki Sloveniji polovico stroškov, ki so bili plačani iz naslova brezplačne pravne pomoči, pri čemer znesek vračila v nobenem primeru ne sme presegati polovice vrednosti premoženja oziroma dohodkov, prejetih na podlagi sklenjene poravnave.

49. člen

Če upravičenec do brezplačne pravne pomoči v postopku ni uspel, je dolžan povrniti stroške, ki jih je Republika Slovenija plačala iz naslova brezplačne pravne pomoči, če se njegov materialni položaj po enem letu od pravnomočnega zaključka postopka, za katerega mu je bila dodeljena brezplačna pravna pomoč, toliko izboljša, da glede na trenutni materialni položaj ne bi bil več upravičen do brezplačne pravne pomoči in da bi zmož delno ali v celoti povrniti stroške brez obresti, ki so bili izplačani iz naslova brezplačne pravne pomoči.

Upravičenec do brezplačne pravne pomoči, ki je v postopku delno ali v celoti uspel, vendar na podlagi pravnomočne odločbe sodišča ni pridobil premoženja oziroma dohodkov, ali če Republika Slovenija ni uspela v celoti izterjati stroškov iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona, je pod pogoji iz prejšnjega odstavka dolžan povrniti manjkajoči del stroškov, ki Republiki Sloveniji niso bili povrnjeni drugače. Če se je postopek izterjave od nasprotne stranke neuspešno zaključil po letu dni od pravnomočnega zaključka sodnega postopka, za katerega je bila upravičencu dodeljena brezplačna pravna pomoč, se upošteva materialni položaj upravičenca ob zaključku postopka izterjave.

Ob nastopu okoliščin iz prvega ali drugega odstavka tega člena ravna pristojni organ za BPP po določbah tega zakona o spremembi okoliščin in neupravičeno prejeti brezplačni pravni pomoči.

Pri ugotavljanju višine stroškov, ki naj jih upravičenec na podlagi prvega ali drugega odstavka tega člena povrne, upošteva pristojni organ za BPP razmerje med višino stroškov, izplačanih iz naslova brezplačne pravne pomoči, oziroma tistega dela stroškov postopka iz tretjega odstavka 46. člena tega zakona, ki jih Republika Slovenija ni uspela izterjati od nasprotne stranke, in trenutnim materialnim položajem upravičenca, ter na tej podlagi določi, kolikšen del stroškov mora upravičenec povrniti.

Kadar upravičenec do brezplačne pravne pomoči v skladu z drugim odstavkom tega člena plača znesek, ki ga Republiki Sloveniji dolguje nasprotna stranka, preide nanj terjatev, ki jo je imela Republika Slovenija do nasprotne stranke.

V obdobju iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena je upravičenec dolžan ravnati skladno z 41. členom tega zakona.

Za namen ugotavljanja dejstev in povrnitve sredstev iz prvega in drugega odstavka tega člena ima državni pravobranilec pravico do pridobitve potrebnih osebnih podatkov iz evidence, ki jo v zvezi z davčnimi obveznostmi zavezanca, ki je upravičen do brezplačne pravne pomoči, vodi pristojni davčni organ, ter drugih evidenc državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki se vodijo v zvezi z dohodki in premoženjem zavezanca.

XI. EVIDENCA BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI

50. člen (črtan)

51. člen (črtan)

52. člen

Pristojni organ za BPP vodi evidenco o brezplačni pravni pomoči.

Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje predvsem:

- zaporedno številko zadeve;
- podatke o prosilcu oziroma upravičencu in njegovih družinskih članih (osebno ime oziroma firmo, EMŠO oziroma matično številko pravne osebe, davčno številko, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža), če je tujec pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča, EMŠO, če mu je ta dodeljen in podatke o državljanstvu;
- številko in datum odločbe;
- obseg in obliko dodeljene brezplačne pravne pomoči;
- dan pravnomočnosti odločbe;
- obseg izplačanih sredstev iz naslova brezplačne pravne pomoči;
- obseg vrnjenih sredstev;
- druge podatke po tem zakonu.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije vodi centralno elektronsko evidenco o brezplačni pravni pomoči, vključno z evidenco brezplačne pravne pomoči v domačih in tujih čezmejnih sporih, ki obsega podatke iz prejšnjega odstavka in podatke iz 52.m člena tega zakona.

Podatki iz evidence iz prejšnjega odstavka se hranijo v evidenci 20 let po zadnjem vpisu v posamezni zadevi, nato pa se arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivska gradiva in arhive.

Podrobnejše navodilo o vodenju in vsebini evidenc iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

XI.A UPRAVIČENCI DO BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI, POGOJI ZA NJENO DODELITEV, OBSEG DODELITVE TER POSTOPEK ZA DODELITEV BREZPLAČNE PRAVNE POMOČI V ČEZMEJNIH SPORIH

52.a člen

Če je za odločanje v civilni zadevi, v kateri je udeleženec ali stranka oseba, ki v času vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči prebiva v drugi državi članici Evropske unije, pristojno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: domači čezmejni spor), je ta oseba ne glede na državljanstvo upravičena do brezplačne pravne pomoči v Republiki Sloveniji po tem zakonu.

Upravičenec iz prejšnjega odstavka je glede pravice do brezplačne pravne pomoči izenačen z upravičenci iz 1. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona, če ni v tem poglavju določeno drugače.

52.b člen

Civilne zadeve po tem poglavju so civilne zadeve, za katere so v skladu z zakonom, ki ureja sodišča, pristojna sodišča s splošno pristojnostjo, in zadeve, za katera so v skladu z zakonom, ki ureja delovna in socialna sodišča, pristojna delovna in socialno sodišče.

52.c člen

Ne glede na prvi odstavek 19. člena tega zakona se upravičencu iz 52.a člena tega zakona brezplačna pravna pomoč dodeli, če verjetno dokaže, da zaradi razlike v življenjskih stroških med državo članico Evropske unije, v kateri prebiva, in Republiko Slovenijo brez škode za svoje socialno stanje in socialno stanje svoje družine ne zmore plačila stroškov pravnega svetovanja in zastopanja v postopku pred sodiščem in stroškov sodnega postopka.

52.č člen

Ne glede na drugo alineo drugega odstavka 28. člena tega zakona se upravičencu iz 52.a člena tega zakona brezplačna pravna pomoč dodeli za postopek pred sodiščem na prvi in drugi stopnji.

52.d člen

Upravičenec iz 52.a člena tega zakona ali organ, ki je pristojen za pošiljanje prošenj v državi članici Evropske unije, v kateri upravičenec prebiva, pošlje prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči v Republiki Sloveniji ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. Prošnja se pošlje pisno na obrazcu, ki ga določi Komisija Evropskih skupnosti in se objavi v Uradnem listu Evropske unije, ali na obrazcu iz prvega odstavka 32. člena tega zakona.

Prošnja mora biti izpolnjena v slovenskem jeziku, priložene listine pa prevedene v slovenski jezik.

Če prošnja in priložene listine niso izpolnjene oziroma prevedene v slovenski jezik, jih ministrstvo, pristojno za pravosodje, vrne upravičencu oziroma organu iz prvega odstavka tega člena skupaj s poukom o uporabi slovenskega jezika v skladu s prejšnjim odstavkom.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje prošnjo s priloženimi listinami iz drugega odstavka tega člena sodišču, katerega organ za BPP je pristojen za odločanje o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči.

Za odločanje o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči upravičencu iz 52.a člena tega zakona so pristojni organi za BPP naslednjih sodišč:

- okrožnega sodišča, ki je krajevno pristojno za odločanje v zadevi na prvi stopnji,
- okrožnega sodišča, na območju katerega ima sedež okrajno sodišče, ki je krajevno pristojno za odločanje v zadevi na prvi stopnji,
- delovnega oziroma socialnega sodišča prve stopnje, ki je krajevno pristojno za odločanje v zadevi na prvi stopnji.

52.e člen

Pri odločanju o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči se upošteva tudi okoliščina, ali ima upravičenec iz 52.a člena tega zakona sklenjeno zavarovalno pogodbo za kritje stroškov pravnega svetovanja in zastopanja v postopku pred sodiščem ali stroškov sodnega postopka oziroma drugo možnost za kritje teh stroškov.

Poziv za odpravo pomanjkljivosti prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, odločba ali sklep, s katerim pristojni organ za BPP odloči o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči, in napotnica se pošlje ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, ki poskrbi za vročitev upravičencu iz 52.a člena tega zakona.

Če je v odločbi o dodelitvi brezplačne pravne pomoči določen odvetnik, pristojni organ za BPP tudi njemu vroči izvod odločbe in napotnice.

Ne glede na prvi in tretji odstavek 40. člena tega zakona napotnico strokovni službi za BPP vrne odvetnik iz prejšnjega odstavka. Če napotnice ne vrne v roku iz četrtega odstavka 40. člena tega zakona, ni upravičen do plačila storitev brezplačne pravne pomoči. **(črtan)**

52.f člen

Če je za odločanje oziroma za izvršbo v civilni zadevi, v kateri je udeleženec ali stranka oseba, ki v času vložitve prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči prebiva v Republiki Sloveniji, pristojno sodišče oziroma organ druge države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: tuji čezmejni spor), je ta oseba ne glede na državljanstvo upravičena do

pravne pomoči v zvezi s pošiljanjem prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, ki je določena v 52.g do 52.l členu tega zakona.

52.g člen (črtan)

52.h člen

Upravičenec iz 52.f člena tega zakona vloži prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči pri okrožnem sodišču, na območju katerega ima stalno ali začasno prebivališče. Prošnja se vloži pisno na obrazcu, ki ga določi Komisija Evropskih skupnosti in se objavi v Uradnem listu Evropske unije, ali na obrazcu, ki je določen s predpisi države članice Evropske unije, v kateri ima sedež sodišče, pristojno za odločanje v zadevi, oziroma organ, pristojen za izvršbo.

Sodišče iz prejšnjega odstavka pošlje prošnjo skupaj s priloženimi listinami ministrstvu, pristojnemu za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: organ pošiljatelj), razen če niso izpolnjeni pogoji iz 52.f člena tega zakona ali če je zadeva očitno nerazumna.

Šteje se, da je zadeva očitno nerazumna, če obstajajo okoliščine in dejstva iz tretjega odstavka 24. člena tega zakona.

Zoper odločitev, da se prošnja za dodelitev brezplačne pravne pomoči ne pošlje organu pošiljatelju, ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Ta zadeva se v upravnem sporu obravnava kot nujna.

Nagrada in dejanski stroški odvetnika za sestavo tožbe in za zastopanje v upravnem sporu se krijejo iz sredstev po 44. členu tega zakona, če upravno sodišče tožbenemu zahtevku ugodí. Če upravno sodišče tožbo zavrže oziroma tožbeni zahtevek zavrne kot neutemeljen, plača vse stroške tožnik sam.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko upravičenec iz 52.f člena tega zakona prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči pošlje neposredno organu, ki je pristojen za sprejemanje prošenj v državi članici Evropske unije, v kateri ima sedež sodišče, pristojno za odločanje v zadevi, oziroma organ, pristojen za izvršbo (v nadaljnjem besedilu: organ prejemnik).

52.i člen

Prošnja, ki jo sodišče pošlje organu pošiljatelju, mora biti izpolnjena v jeziku, ki je objavljen v Uradnem listu Evropske unije kot jezik, v katerem država članica Evropske unije, v kateri je organ prejemnik, sprejema prošnje. V ta jezik morajo biti prevedene tudi priložene listine.

Če strokovna služba za BPP prejme prošnjo oziroma listine, ki niso izpolnjene oziroma prevedene v jezik iz prejšnjega odstavka, zagotovi prevod.

Strokovna služba za BPP pomaga upravičencu iz 52.f člena tega zakona pri izpolnjevanju prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči in poskrbi, da so prošnji priložene vse listine, ki jih je po njenem mnenju potrebno priložiti.

52.j člen

Organ pošiljatelj pošlje prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči s priloženimi listinami organu prejemniku v 15 dneh od prejema prošnje in listin v jeziku iz prvega odstavka 52.i člena tega zakona.

52.k člen

Če poziv za odpravo pomanjkljivosti prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči, odločitev pristojnega organa o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči in druge listine, ki so povezane z odločanjem o dodelitvi brezplačne pravne pomoči, prejme organ pošiljatelj, jih pošlje okrožnemu sodišču iz prvega odstavka 52.h člena tega zakona.

Sodišče iz prejšnjega odstavka zagotovi prevod poziva, odločitve oziroma listin in jih vroči upravičencu iz 52.f člena tega zakona.

Če poziv, odločitev oziroma listine iz prvega odstavka tega člena prejme neposredno upravičenec iz 52.f člena tega zakona, pa niso prevedene v slovenski jezik, zagotovi prevod sodišče iz prvega odstavka tega člena.

Če mora upravičenec iz 52.f člena tega zakona prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči popraviti ali dopolniti, se uporabljajo določbe 52.i člena tega zakona.

52.l člen

Pristojni organ za BPP zahteva od upravičenca iz 52.f člena tega zakona vrnitev stroškov prevoda iz 52.i in 52.k člena tega zakona, če je prošnja za brezplačno pravno pomoč v državi članici Evropske unije, v kateri je organ prejemnik, pravnomočno zavržena ali zavrnjena, ali če upravičenec prošnjo umakne.

Vrnjena sredstva iz prejšnjega odstavka so prihodek proračuna Republike Slovenije.

O načinu in roku za vrnitev stroškov iz prvega odstavka tega člena odloči pristojni organ za BPP z odločbo. Ne glede na to lahko pristojni organ za BPP in upravičenec na predlog upravičenca skleneta pisni dogovor o načinu vračila, pri čemer se upošteva višina lastnega dohodka upravičenca in njegov socialni položaj. Dogovor je izvršilni naslov.

Če dogovor iz prejšnjega odstavka ni sklenjen in če upravičenec prostovoljno ne vrne dolgovanega zneska v roku, določenem v odločbi iz prejšnjega odstavka, pristojni davčni organ na predlog pristojnega organa za BPP izvrši odločbo po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, pri čemer je odločba pristojnega organa za BPP iz prejšnjega odstavka izvršilni naslov.

52.m člen

Za izvajanje določb tega poglavja vodi Vrhovno sodišče Republike Slovenije evidenco domačih čezmejnih sporov in evidenco tujih čezmejnih sporov.

Evidenca domačih čezmejnih sporov vsebuje:

- zaporedno številko zadeve,
- podatke o upravičencu iz 52.a člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,

- podatek o načinu prejema prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči in o vrsti obrazca (prvi odstavek 52.d člena tega zakona),
- številko in datum odločbe ali sklepa iz drugega odstavka 52.e člena tega zakona,
- druge podatke po tem zakonu.

Evidenca tujih čezmejnih sporov vsebuje:

- zaporedno številko zadeve,
- podatke o upravičencu iz 52.f člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,
- podatek o vrsti obrazca iz prvega odstavka 52.h člena tega zakona,
- podatek o odločitvi pristojnega organa države, v kateri je organ prejemnik, o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči, oziroma o umiku prošnje,
- druge podatke po tem zakonu.

Podatki iz evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena se hranijo v evidenci 20 let po zadnjem vpisu v posamezni zadevi, nato pa se arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivska gradiva in arhive.

Podrobnejše navodilo o vodenju in vsebini evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

52.n člen

Za izvajanje določb tega poglavja pristojni organ za BPP vodi evidenco domačih čezmejnih sporov in evidenco tujih čezmejnih sporov.

Evidenca domačih čezmejnih sporov vsebuje:

- zaporedno številko zadeve,
- podatke o upravičencu iz 52.a člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,
- številko in datum odločbe ali sklepa iz drugega odstavka 52.e člena tega zakona,
- obseg dodeljene brezplačne pravne pomoči,
- obseg izplačanih sredstev iz naslova brezplačne pravne pomoči,
- obseg vrnjenih sredstev,
- druge podatke po tem zakonu.

Evidenca tujih čezmejnih sporov vsebuje:

- zaporedno številko zadeve,
- podatke o upravičencu iz 52.f člena tega zakona: osebno ime, EMŠO, davčno številko, naslov prebivališča; če je tuj državljan pa osebno ime, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča in državljanstvo,
- podatek o tem, ali je bila prošnja za dodelitev brezplačne pravne pomoči poslana organu pošiljatelju, in podatek o razlogih, če mu prošnja ni bila poslana,
- način zagotovitve prevoda v jezik iz prvega odstavka 52.i člena tega zakona,
- obseg sredstev, izplačanih za prevode v skladu z 52.i in 52.k členom tega zakona,
- podatek o odločitvi pristojnega organa države, v kateri je organ prejemnik, o prošnji za dodelitev brezplačne pravne pomoči, oziroma o umiku prošnje,
- obseg vrnjenih sredstev v skladu z 52.l členom tega zakona,
- druge podatke po tem zakonu.

Podatki iz evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena se hranijo v evidenci 20 let po zadnjem vpisu v posamezni zadevi, nato pa se arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivska gradiva in arhive.

Podrobnejše navodilo o vodenju in vsebini evidenc iz drugega in tretjega odstavka tega člena izda minister, pristojen za pravosodje.

Zakon o brezplačni pravni pomoči – ZBPP (Uradni list RS, št. [48/01](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»XII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

53. člen

Podzakonske akte iz trinajstega odstavka 31. člena, šestega odstavka 32. člena, drugega odstavka 39. člena in tretjega odstavka 52. člena tega zakona izda minister, pristojen za pravosodje, v treh mesecih od dneva uveljavitve tega zakona.

V 60 dneh od dneva uveljavitve tega zakona mora pristojni organ za BPP organizirati delovanje strokovnih služb za BPP.

54. člen

Ta zakon začne veljati devetdeseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-A (Uradni list RS, št. [50/04](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

Podzakonski predpis iz drugega odstavka 39. člena zakona se uskladi z določbami tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Podzakonski predpis iz petega odstavka 52.m in 52.n člena zakona se izda v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

9. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, 7. člen tega zakona pa se začne uporabljati 1. decembra 2004.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-B (Uradni list RS, št. [23/08](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

37. člen

Podzakonski predpisi iz četrtega odstavka 29. člena, petega odstavka 32. člena, drugega odstavka 39. člena, četrtega odstavka 40. člena in petega odstavka 52. člena zakona se sprejmejo oziroma uskladijo z določbami tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

38. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe četrtega odstavka 4. člena, tretjega odstavka 12. člena, drugega odstavka 65. člena in 71. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/07 – uradno prečiščeno besedilo).

39. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2008, razen določbe tretjega odstavka 52. člena zakona, ki se začne uporabljati 1. januarja 2009.

Do začetka uporabe tega zakona se uporabljajo določbe Zakona o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo).«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – ZBPP-C (Uradni list RS, št. [19/15](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

28. člen

Če je bila upravičencu do brezplačne pravne pomoči pred uveljavitvijo tega zakona dodeljena brezplačna pravna pomoč v obliki prvega pravnega nasveta iz 25. člena Zakona o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 23/08 in 15/14 – odl. US), se postopek prvega pravnega nasveta konča po določbah Zakona o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 23/08 in 15/14 – odl. US).

29. člen

Če se je postopek, za katerega je bila upravičencu dodeljena brezplačna pravna pomoč, končal s pravnomočno ali nepravnomočno odločbo pred uveljavitvijo tega zakona, in je sodišče stroške postopka prisodilo v korist upravičenca do brezplačne pravne pomoči, se postopek izterjave sredstev, ki jih je upravičencu iz tega naslova dolžna plačati nasprotna stranka, konča po določbah Zakona o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 23/08 in 15/14 – odl. US).

30. člen

Če se je postopek, za katerega je bila upravičencu dodeljena brezplačna pravna pomoč, pravnomočno končal pred uveljavitvijo tega zakona, pa upravičenec do brezplačne pravne pomoči v postopku ni uspel, ali če država ni uspela izterjati sredstev za brezplačno pravno pomoč od nasprotne stranke, se postopek izterjave sredstev konča po določbah Zakona o brezplačni pravni pomoči (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 23/08 in 15/14 – odl. US).

31. člen

Do izpolnitve tehničnih pogojev, ki bodo omogočili elektronsko povezavo do centralne zbirke podatkov o upravičencih do denarne socialne pomoči iz drugega odstavka 12. člena zakona, so prosilci za izredno brezplačno pravno pomoč dolžni strokovni službi za BPP sami predložiti odločbo centra za socialno delo o upravičenosti do denarne socialne pomoči.

Minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev za vzpostavitev elektronske povezave do centralne zbirke podatkov o prejemnikih denarne socialne pomoči, z odredbo določi datum, od katerega prosilcem izredne brezplačne pravne pomoči ni več potrebno prilagati odločb o upravičenosti do denarne socialne pomoči.

32. člen

Do izpolnitve tehničnih pogojev, ki bodo omogočali vzpostavitev elektronskega dostopa do vseh zbirk podatkov iz 20. člena zakona, se za namen ugotavljanja materialnega položaja prosilca poizvedbe do tistih zbirk podatkov, do katerih strokovna služba za BPP nima elektronskega dostopa, opravljajo v fizični obliki.

V obdobju iz prejšnjega odstavka lahko strokovna služba za brezplačno pravno pomoč zaradi hitrejšega poteka postopka ugotavljanja materialnega položaja od prosilcev za brezplačno pravno pomoč zahteva, da se sami izjasnijo o svojem materialnem položaju oziroma o materialnem položaju svoje družine, tako da prošnji za brezplačno pravno pomoč priložijo dokazila o svojih dohodkih in premoženju ter o dohodkih in premoženju oseb iz prvega odstavka 14. člena zakona.

Minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev za vzpostavitev elektronskega dostopa do vseh zbirk podatkov iz 20. člena zakona, z odredbo določi datum, od katerega se vse poizvedbe na podlagi 20. člena zakona opravljajo po elektronski poti.

33. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o obrazcu prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči (Uradni list RS, št. 105/08), vendar se smiselno uporablja do uveljavitve novega, kolikor ni v nasprotju s tem zakonom.

Pravilnik o obrazcu zapisnika prvega pravnega nasveta (Uradni list RS, št. 77/08 (84/08 popr.)) preneha veljati z dnem uveljavitve tega zakona, vendar se uporablja za končanje postopkov brezplačne pravne pomoči v obliki prvega pravnega nasveta, ki je bil upravičencu dodeljen pred uveljavitvijo tega zakona.

34. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o dostopu do elektronskih evidenc (Uradni list RS, št. 77/08).

35. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.